

Перспективи розвитку у КНУБА освітніх програм з державного управління у галузі містобудування

Сергій Андреев, доктор наук з державного управління, професор¹ (ORCID: 0000-0002-8231-8105), **Аліна Кострубіцька**, кандидат наук з державного управління¹ (ORCID: 0000-0002-7214-4789), **Олексій Лук'янов**, кандидат історичних наук, доцент¹ (ORCID: 0000-0003-4220-0791), **Маргарита Гошко**, магістр¹ (ORCID: 0009-0008-8705-9617)

¹ Київський національний університет будівництва і архітектури, проспект Повітряних Сил, 31, Київ, Україна, 03037

АНОТАЦІЯ

Розглянуто актуальне питання щодо професіоналізації державно-управлінських кадрів у царині містобудування (містобудівної діяльності), відбудови об'єктів цивільної та іншої інфраструктури як обов'язкової умови ефективного вирішення комплексу нагальних завдань щодо повоєнного відновлення України. Досліджено досвід КНУБА щодо започаткування освітньо-професійних програм з державного управління у сфері містобудівної діяльності зі спеціальності 281 "Публічне управління та адміністрування". Визначено перспективні напрями розвитку у КНУБА цих освітніх програм.

Ключові слова: державне управління, містобудівна діяльність, містобудування, повоєнна відбудова країни, професіоналізація державно-управлінських кадрів, професійний розвиток публічних службовців.

1. ВСТУП

Необхідність вирішення актуальних та комплексних завдань щодо повоєнного відновлення України потребує, чи не найперше, кваліфікованих керівних кадрів органів державної влади, органів місцевого самоврядування, інших організацій публічної сфери, рівень компетентності яких має відповідати наявним викликам.

Попри складні, кризові умови життєдіяльності держави та суспільства в умовах воєнного стану, провідні заклади вищої освіти України, передусім державної форми власності, мають оперативно реагувати на запити держави і суспільства, пропонуючи якісні освітні продукти у царині професійної підготовки управлінців, зокрема й для галузі містобудування та повоєнної відбудови цивільних і промислових інфраструктурних об'єктів.

2. МЕТА

Дослідити досвід Київського національного університету будівництва і архітектури (КНУБА) щодо започаткування та реалізації освітніх програм з питань державного управління у сфері містобудування, визначивши перспективні напрями розвитку цих програм.

3. ДОСЛІДЖЕННЯ ДОСВІДУ КНУБА ЩОДО ЗАПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ З ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ У ГАЛУЗІ МІСТОБУДУВАННЯ

На сьогодні у КНУБА реалізуються три унікальні освітньо-професійні програми зі спеціальності 281 "Публічне управління та адміністрування" (ПУА): бакалаврська та магістерська програми – "Державне управління у сфері містобудівної діяльності" (з 2021 р.), магістерська програма "Державне управління повоєнною відбудовою інфраструктури територіальних громад" (з 2024 р.).

Започаткування та реалізація у КНУБА цих освітніх програм відповідає стратегічним пріоритетам розвитку України як суверенної держави, Цілям її сталого розвитку на період до 2030 року, а також узгоджується із нещодавно прийнятими Кабінетом Міністрів України актами з питань повоєнного відновлення та розвитку регіонів і територіальних громад [1; 2].

Проведений нами аналіз даних ЄДЕБО "Вступ-2024" щодо щорічних конкурсних пропозицій закладів вищої освіти України відносно освітніх програм зі спеціальності 281 ПУА показав, що серед 501 пропозиції 105 закладів є лише одиничні оферти з галузевого / міжгалузевого державного чи-то публічного управління [3].

Стосовно згаданих вище освітньо-професійних програм КНУБА варто зазначити, що ці програми є оригінальними та не мають аналогів в українському просторі вищої освіти. У цих програмах, поміж іншого, реалізовано принцип інтегральності теорії і практики державного управління, а також галузевий підхід до професійного навчання державно-управлінських кадрів містобудівної галузі.

У процесі розробки відповідних освітніх програм КНУБА проаналізовано та враховано багаторічний досвід Національної академії державного управління при Президентові України та її регіональних інститутів до формування змісту освіти за магістерськими програмами галузі знань "Державне управління". Крім цього, досліджувалися підходи Ноттінгемського університету (Велика Британія), Школи архітектури та суміжних мистецтв університету Орегону (США), Йоркського університету (Велика Британія), Університету Вінксонсина та Мілуокі (США) до складання магістерських програм з публічного управління, з публічного управління і публічної політики, міждисциплінарної програми з публічного управління та міського планування відповідно [4-7].

Запровадження та реалізація пілотних освітніх програм КНУБА з державного управління у сфері містобудування припали на безпрецедентно важкий історичний час функціонування Української держави та суспільства, коли тривала медико-біологічна надзвичайна ситуація державного рівня, пов'язана із поширенням коронавірусної хвороби COVID-19, а з лютого 2022 р. дотепер – військова агресія Російської Федерації проти України.

Ці об'єктивні обставини не могли не позначитися на якості реалізації освітнього процесу за вказаними програмами, фактичних обсягах набору здобувачів освіти, морально-психологічному стані науково-педагогічних працівників та інших учасників освітнього процесу.

Однак, попри все, магістерська освітньо-професійна програма КНУБА “Державне управління у сфері містобудівної діяльності” зі спеціальності 281 ПУА пройшла акредитацію, про що свідчить отриманий університетом наприкінці 2023 р. сертифікат Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти строком дії 01.07.2029.

Цілком вірогідно, що у 2025 р. успішну акредитацію пройде бакалаврська освітня програма КНУБА зі спеціальності 281 ПУА – “Державне управління у сфері містобудівної діяльності”, а також нова магістерська освітня програма із цієї спеціальності – “Державне управління повоенною відбудовою інфраструктури територіальних громад”.

4. ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ У КНУБА ОСВІТНІХ ПРОГРАМ З ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ МІСТОБУДІВНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

З метою підвищення рівня професійної компетентності державно-управлінських кадрів у сфері містобудівної діяльності України, а також розширення можливостей розвитку у КНУБА освітніх програм з державного управління у галузі містобудування, повоенної відбудови інфраструктури територіальних громад тощо, на нашу думку, має вигляд перспективних реалізація таких заходів:

- утворення у складі КНУБА факультету / навчально-наукового інституту державного управління у галузі містобудування, а також кафедри державного управління / державного будівництва, яка б здійснювала роль випускової з усіх освітніх програм спеціальності 281 ПУА;
- посилення кадрового складу відповідного підрозділу КНУБА для забезпечення якісної професійної підготовки здобувачів вищої освіти за програмами державного управління у сфері містобудівної діяльності шляхом залучення до співпраці діючих і вмотивованих науковців та практиків у цій царині, які будуть розуміти специфіку та виявляти інтерес до розвитку цих програм;
- ініціювання та проведення у КНУБА комплексних науково-дослідних робіт з проблем державного, регіонального та місцевого управління у сфері містобудівної діяльності, з обов'язковим залученням до цих міждисциплінарних досліджень працівників інших зацікавлених кафедр університету;
- розробка КНУБА короткострокових професійних програм підвищення кваліфікації з питань державного управління у сфері містобудування та повоенної відбудови різних об'єктів для державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування, депутатів місцевих рад тощо;
- налагодження керівництвом КНУБА співпраці із Національним агентством України з питань державної служби для участі у конкурсі на отримання державного замовлення на професійну підготовку магістрів спеціальності 281 ПУА, а також отримання бюджетного фінансування на згадані програми підвищення кваліфікації для публічних службовців (цей та попередній заходи можна

успішно реалізувати лише після створення у КНУБА необхідних інституційних і кадрових передумов);

- розширення пропонованого КНУБА спектру освітніх послуг у галузі державного та публічного управління містобудівною діяльністю, зокрема шляхом відкриття освітньої програми третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти “Державне стратегічне управління у галузі містобудування”, а також міждисциплінарних програм із відповідної спеціалізації;
- активізація у КНУБА профорієнтаційних та інших маркетингових заходів, спрямованих на якомога ширшу популяризацію освітніх програм з державного управління у сфері містобудівної діяльності серед різних цільових аудиторій, у тому числі державних службовців, посадових осіб органів місцевого самоврядування, керівних працівників інших юридичних осіб публічного права, а також осіб, яких було демобілізовано з військової служби.

5. ВИСНОВКИ

Ураховуючи надзвичайну актуальність порушених у доповіді питань, а також лідерські позиції КНУБА на українському ринку освітніх послуг у сфері будівництва, було б не виправданою стратегічною помилкою не використати наявний потенціал університету для формування та розвитку підсистеми професійної підготовки державно-управлінських кадрів у галузі містобудівної діяльності України.

Список літератури

- [1] Про затвердження плану дій органів виконавчої влади з відновлення деокупованих територій територіальних громад: затв. Пост. КМУ від 30.12.2022 р. № 1219-р. URL: <http://surl.li/sfhyd> (дата звернення: 11.09.2024).
- [2] Про затвердження порядків з питань відновлення та розвитку регіонів і територіальних громад: затв. Пост. КМУ від 18.07.2023 р. № 731. URL: <http://surl.li/lmreh> (дата звернення: 11.09.2024).
- [3] Єдина державна електронна база з питань освіти / ВСТУП-2024 / Конкурсні пропозиції. URL: <http://surl.li/zhsfsz> (дата звернення: 12.09.2024).
- [4] University of Nottingham / Master of Public Administration MPA/PGDip. URL: <http://surl.li/zbhrpl> (дата звернення: 12.09.2024).
- [5] University of Oregon / School of Architecture and Allied Arts / Master of Public Administration. URL: <http://surl.li/tpoeti> (дата звернення: 13.09.2024).
- [6] University of York // MA Master of Public Administration and Public policy. URL: <https://www.york.ac.uk/study/postgraduate-taught/courses/ma-public-administration-policy/> (дата звернення: 14.09.2024).
- [7] University of Wisconsin Milwaukee / School of Architecture and Urban Planning / Master of Public Administration / Master of Urban Planning (MPA+MUP). URL: <https://uwm.edu/sarup/coordinated/mpa-mup/> (дата звернення: 14.09.2024).